

Novi energetska model pokazuje da je isplativ energetska sistem na bazi obnovljivih izvora - izvodljiv

(Sarajevo, 30. novembar 2015.) S obzirom da klimatski pregovori počinju danas u Parizu, grupa nevladinih organizacija u okviru programa SEE SEP [1] pokrenula je video igru Energetskog modela [2] 2050 jugoistočne Evrope [3] [South East Europe \(SEE\) 2050 Energy Model](#). Ove organizacije tvrde da zemlje jugoistočne Evrope mogu da imaju čistiji, pravedniji i efikasniji energetska sistem, koji je ujedno otporan na klimatske šokove budućnosti.

Model je rezultat rada tima međunarodnih stručnjaka koji saraduju sa regionalnim grupama civilnog društva. Model je predstavljen u formi onlajn video igre koja omogućuje svakome da izabere svoju energetska budućnost. Stvaranjem svoje vizije energetska budućnosti, svako ko se poigra sa modelom moći će da vidi kako je moguće napraviti razumne odluke o energetska budućnosti jugoistočne Evrope.

"Informisanje široke javnosti o odlukama koje se odnose na budućnost njihovih energetska sistema je izuzetno važno za Energetska zajednicu. Ova energetska video igra je odličan alat da se javnosti objasne složena pitanja na jednostavan i zabavan način", kaže direktor Energetska zajednice Janez Kopač o Energetskom modelu 2050 jugoistočne Evrope.

Model nudi niz scenarija, od uobičajenog da se iskorištava sav raspoloživi uglj i da se ne ulaže u obnovljive izvore energije, pa sve do EU kompatibilnog scenarija koji pokazuje da je tehnički izvodivo da postoji nisko ugljeni, a efikasan energetska sistem. To bi bilo u skladu sa ciljem EU za smanjenje emisije gasova staklene bašte za 80% do 2050. Kako pokazuje više tehnička verzija modela, to može da se postigne i bez velikih troškova [4].

"Činjenice nam govore da je ovaj put moguć. Ono što je sada potrebno je vizija, politička volja i posvećenost naših izabраниh predstavnika. Svaka razumna vlada bi trebala da želi pravedniji, čistiji i efikasniji energetska sistem za svoje građane", kaže Garet Tankosić-Kelli, šef SEE Change Net.

Političari iz celog regiona su se danas u Parizu pridružili svetskim liderima da izraze svoju podršku za klimatske pregovore. Oni treba da rade šta govore kada se vrte kućama, jer praksa pokazuje da klimatske akcije u jugoistočnoj Evropi u velikoj meri ostaju samo na izgovorenim rečima. Nedavna klimatska obećanja su samo najnoviji primer, jer sve zemlje osim Albanije planiraju da povećaju, a ne da smanje emisije gasova staklene bašte [5].

"Zemlje jugoistočne Evrope imaju izbor: mogu ili da nastave svoje sadašnje kratkovide energetska modele bazirane na fosilnim gorivima ili da započnu svoje putovanje na održivom energetska putu. Prvi korak u pravom smeru bi bio da pojačaju svoje predloge klimatskih obećanja i da počnu da ih odmah primenjuju", dodao je Imke Lübbecke, šef EU za klimatska i energetska politiku.

Napomene za urednike

[1] Politika jugoistočne Evrope za održivu energiju (SEE SEP) je program 18 partnerskih organizacija civilnog društva iz celog regiona (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo *, Makedonija **, Crna Gora i Srbija) i EU. Projekat SEE SEP ima za cilj osnaživanje organizacija

civilnog društva i građana radi boljeg uticaja na politike i prakse u pravcu pravednije, čistije i sigurnije energetske budućnosti u jugoistočnoj Evropi.

[2] Model se zasniva na Kalkulatoru 2050, energetskom modelu koji koristi britansko Odeljenje za energetiku i klimatske promene (DECC) (1). Brojne zemlje na svetu koriste modele Kalkulatora 2050 (2), ali ovo je prvi stvoren za ceo geografski region. To je rezultat dvoipogodišnjeg procesa prikupljanja podataka, proučavanja literature, konsultovanja sa važnim akterima na više od 500 sastanaka i modelovanju energetskih puteva za sedam zemalja regiona, fokusirajući se posebno na transparentnosti podataka.

[3] Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Kosovo, Crna Gora, Srbija.

[4] <http://vww.see2050carboncalculator.net/2050/see/Costs.php>

[5] Donja tabela prikazuje osnovne podatke o obećanim smanjenjima emisija. Sva obećanja su data za period do 2030, ali sa različitim osnovama za emisije.

Država	INDC ¹ (% smanjenja do 2030)	Osnov	Razlika u odnosu na 1990 (%)	Razlika u odnosu na 2012 (%)
Albanija	11.5	BAU	-55	-26
Bosna i Hercegovina	2	BAU	+18	+10
Makedonija	30	BAU	+22	+11
Crna Gora	30	1990	-30	+9
Srbija	9.8	1990	-10	+11

Potražite više informacija o INDC država jugoistočne Evrope u pratećem brifingu

Partnerske organizacije SEE SEP:

SEE Change Net

Analytica (Makedonija)

ATRC (Kosovo)

CEKOR (Srbija)

CPI (Bosna i Hercegovina)

CZZS (Bosna i Hercegovina)

DOOR (Hrvatska)

EDEN (Albanija)

Ekolevizija (Albanija)

Eko-Svest (Makedonija)

Forum for Freedom in Education (Hrvatska)

Fractal (Srbija)

Front 21/42 (Makedonija)

Green Home (Crna Gora)

MANS (Crna Gora)

WWF Adria

CEE Bankwatch

Climate Action Network Europe

Za više informacija:

Zvezdan Kalmar, koordinator za energetiku i monitoring finansijskih institucija CEKOR,
vodana@gmail.com, 065/55 23 191

---

¹ Acronim INDC označava "Intended Nationally Determined Contribution" (Nameravanu nacionalni doprinos), i opisuje obećanje klimatske akcije koje će države da sprovedu do pregovora UN u Parizu